

Berg en bergen

In ons denken zijn de bergen een veilige plek om naar toe te vluchten als men bedreigd wordt. We kennen dit bijvoorbeeld bij partizanen die vanuit het vlakke land de bergen invluchten en vandaaruit aanvallen uitvoeren. In Tenach vluchten mensen voor lijfsbehoud de woestijn in. Denk aan David als hij op de vlucht is voor Saul en Elia als die voor Izebel moet vluchten.

Wat die laatste betreft zou men kunnen denken dat hij tenslotte terecht komt in de bergen, maar dat lijkt alleen maar zo. Waar hij door de engel naar toe gestuurd wordt is naar één enkele berg, de Horeb. In het bijbelse denken maakt het groot verschil of er sprake is van één berg of van bergen. Die ene berg, de Horeb en Sion, daar is God te vinden. Bergen zijn indrukwekkend, ja op het beangstigende af.

Berg en bergen in de Psalmen

Van de bijna dertig keer dat er in de Psalmen sprake is van bergen wordt met ontzag over ze gesproken. Ze zijn deel van Gods schepping waar men respect voor heeft. Het is de woonplaats voor dieren en niet voor de mens.

Een bijzonder vers dat er uitspringt is Psalm 125:2, waar staat: *Jeruzalem, bergen zijn rondom haar, en de Heer is rondom zijn volk*. De algemene opvatting over deze zinsnede is dat hiermee de beschermende functie van de bergen rondom Jeruzalem aangeduid wordt. Alsof de bergen rond Jeruzalem een soort ringmuur vormen als bescherming tegen vijandelijke machten. In vertalingen zien we dan ook vaak dat men de vergelijking tussen de bergen en de Heer versterkt door de woorden 'zoals' en 'zo' toe te voegen: *Jeruzalem, zoals bergen rondom haar zijn, zo is de Heer rondom zijn volk*.

Op deze manier past men de tekst aan de eigen gedachten over de betekenis ervan aan.

Als men de verhalen in Tenach bekijkt zal blijken dat de bergen rondom Jeruzalem nooit een beschermende functie gehad hebben. Dat er bergen rondom Jeruzalem zijn is een feit, en deze bergen, eigenlijk heuvels, zijn zelfs iets hoger dan de tempelberg. Maar de dichter zal niet alleen de feitelijke situatie willen beschrijven, maar er een betekenis aan willen toekennen. En dan komt men al snel op de gedachte het voegwoord 'en' als tegenstelling te lezen: 'maar'.

Bergen zijn indrukwekkend, kunnen zelfs schrikwekkend zijn, en we zien ze overal om ons heen. Maar de Heer is rondom zijn volk. Hij is de beschermer.

N.B.: Dit stukje heb ik geschreven n.a.v. een reactie op mijn stukje over de bergen in Psalm 121:6. Ook de volgende reactie wil ik jullie niet onthouden.

De zon die steekt en de maan is er

Van Hans van Deukeren kreeg ik de volgende uitleg aangereikt over Psalm 121:6, die ik zeer de moeite waard vind. Ik geef deze hier in eigen woorden weer:

De dichter van Psalm 121 gebruikt veel van herhalingen:

-Het woord 'ezri', mijn hulp, komt voor in vers 1b en 2a

-De ontkenning 'al' komt voor in vers 3a en 3b

-Het deelwoord 'shomeer', behoeder, komt voor in vers 3b, 4b en 5a

-Het werkwoord 'shamar', behoeden, komt voor in vers 7a en 7b

-De eigenaam van de Heer komt voor in vers 5a en 5b.

De conclusie is dan ook dat, als de dichter bedoeld zou hebben dat de maan ook 'slaat', hij dit woord in vers 6b herhaald zou hebben, wat niet het geval is.

Vooraf omdat de ontkenning 'al' in vers 3 herhaald wordt en de ontkenning 'lo' in vers 6 niet, lijkt het wel zeker dat de dichter in vers 6b geen ontkenning bedoeld heeft.

Zo lijkt een vertaling van Psalm 121:6 te kunnen zijn: ***Overdag steekt de zon niet en (de) maan is (er) 's nachts.***